

[Steen Folke]

sat selvsagt støtte dobbeltbeslutningen, som vi jo mener var helt rigtig.

Jeg er interesseret i at høre regeringens holdning hertil, men jeg vil gerne afslutningsvis sige, at i konsekvens af det, jeg har sagt her, er det klart, at vi kan stemme for socialdemokratiets dagsorden, selv om vi synes, at vores egen er endnu en tand klarere.

Lasse Budtz (S):

Da jeg kan forstå, at hr. Steen Folke talte som ordfører for forslagsstillerne til dagsordenen og derved også dækker SF ved sin tilslutning til den socialdemokratiske dagsorden, og da jeg kan konstatere, at de radikale allerede har gjort det, er der altså et flertal for socialdemokratiets dagsorden nu, og det takker jeg for.

Hr. Ole Bernt Henriksen og hr. Arne Christiansen kørte på et tidligt tidspunkt af debatten ind på det gamle spor og citerede den berømte bemærkning om, at man har et standpunkt, til man tager et nyt. Jeg synes personlig, det er noget af det klogeste, der nogen sinde er sagt, og stort set må jeg sige, at den opfattelse deltes også af forhenværende statsminister Poul Hartling, som meget fornuftigt engang sagde: »Det er kun en tåbe, som ikke ændrer standpunkt, når forudsætningerne er forandret.« Det er en meget klog bemærkning, må jeg sige. Jeg vil indrømme, at jeg husker ikke nøjagtigt, hvor han har sagt det, men det er klart, det kan meget nemt opklares.

Når jeg fremhæver dette, er det også henvendt til hr. Emmert Andersen, idet der ikke kan være ringeste tvivl om, at der er sket helt fundamentale ændringer i det sikkerhedspolitiske billede, siden dobbeltbeslutningen blev taget. Jeg minder om, at forhandlingerne startede 2 år senere, end man tænkte sig, da beslutningen blev taget. Russerne må have ansvaret for det halve år, men amerikanerne og det øvrige Vesten for halvandet. Jeg minder om, at det var en underforstået forudsætning, at SALT II skulle ratificeres – det blev ikke tilfældet – og at INF-problematikken skulle henvises til en SALT III forhandling. Det blev af gode grunde heller ikke til noget.

Jeg minder om, at Amerika i mellemtiden har meddelt, at man vil bygge 6.000 krydsermissiler og hænge dem op under fly og stationere dem på skibe, som bl.a. skal placeres i

Nordsøen og i Østersøen, og flyene på baser i Tyskland, nogle af dem.

Jeg minder om, at briterne og franskmændene har annonceret en virkelig omfattende modernisering af deres egne våben inden for de nærmeste år. Jeg minder om, at man i 1979 ikke anså det for teknisk muligt at have sikrede affyringer fra skibe, altså en søbase-ring, og at man af den grund påstod, at det var nødvendigt med en landbaseret af de 572. Det er senere blevet klart bevist, at dette behøver man ikke længere, målsøgningen er lige så effektiv. Enhver kan jo regne ud, at det havde været politisk klogere, om man havde søbaseret dem. Dette er naturligvis et helt overstået stadium.

Baggrunden for dobbeltbeslutningen er uden ringeste tvivl ændret fundamentalt mellem 1979 og 1983.

Jeg kan bekræfte, hvad hr. Bilgrav-Nielsen sagde om de såkaldte neutronbomber. Der er ingen tvivl om, at der i to rapporter til North Atlantic Assembly, altså NATOs såkaldte parlamentariske forsamling, fastslås, at man oplager ca. 1.000 neutronbomber i Amerika til overførelse til det, man kalder det europæiske teater, altså den europæiske del af NATO-området. Det gør man først efter konsultationer med de eksisterende regeringer i den europæiske del. Jeg har ikke nogen tryk følelse ved det af den simple grund, at der sidder mange konservative regeringer ved magten i den europæiske del af NATO, og jeg har en mistanke om, at de nok ville være ganske positive. Der sidder også en konservativ regering ved magten i Danmark, men jeg vil dog ikke tro, at denne konservative regering i Danmark ville bryde vores principper og modtage dem. Det er jeg helt overbevist om at denne danske konservative regering ikke ville, men det er nok undtagelsen, er jeg bange for.

Jeg vil gerne sige til udenrigsministeren, at jeg naturligvis lyttede til hans lavmælte tale, og alene det, at den var lavmælt, sætter jeg stor pris på. Jeg konstaterer, at udenrigsministeren meddeler os, at han vil efterleve dagsordenerne, som de er vedtaget i folketinget. Det skal ikke være nogen hemmelighed, at det har ikke altid været socialdemokratiets opfattelse, at det er gået sådan indtil nu, og vi får bange anelser, når udenrigsministeren offentligt i Information i dag udtaler, at dette er en tom demonstration i NATO. Vi bliver